

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/129/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314207351
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2314207351.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a členiek senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Gabriela Brišková v právnej veci žalobkyne: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovaným: 1) O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XXX, I. a 2) Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XXX, I., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo námestie 7, Bratislava, IČO: 42362962, zastúpený: JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, so sídlom Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie 2.605,35 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 30C/201/2014-26 zo dňa 30. septembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa p o t v r d z u j e .

Žalovaným 1) a 2) a vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu a žalovaným nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie po citácii ustanovení § 52 ods. 1, 2, 3, Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 2 písm. a), b), § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, vecne odôvodnil tým, že žalobkyňa si žalobou uplatnila svoje nároky na základe zmluvy o revolvingovom úvere z 20.07.2007 ako spotrebiteľskej zmluvy. Splatnosť úveru nastala 15.08.2010 a všeobecná trojročná premlčacia doba uplynula 15.08.2013. Žalobkyňa si právo voči žalovaným uplatnila na súde 28.03.2014, teda po uplynutí premlčacej doby. Za premlčané považoval súd aj uplatnené úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky. Žalovaným súd nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože si ho neuplatnili a ani im žiadne trovy v konaní nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie žalobkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne. Namietla, že súd nebol oprávnený prihliadnuť na premlčanie ex offo. Konanie vo veci začalo podaním žaloby z 27.11.2013, pričom žalovaní nevzniesli námietku premlčania. Súd nebol oprávnený prihliadať na premlčanie ex offo, pretože ide o postup založený na retroaktívnej aplikácii § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Predmetné ustanovenie bolo do zákona č. 250/2007 Z. z. doplnené novelou č. 102/2004 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014. V zmysle prechodného ustanovenia § 29b zákona č. 250/2007 Z. z. ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b) a ods. 2 až 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 01.05.2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 01.05.2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 30.04.2014. Z uvedeného vyplýva, že zákonodarca upravil otázku spätnej účinnosti v podobe tzv. nepravej retroaktivity novej úpravy len na niektoré ustanovenia, pričom ustanovenie § 5b medzi ne zaradené nebolo. Súd tak porušil zákaz spätnej

pôsobnosti právnych noriem a v konaní, ktoré bolo začaté pred 01.05.2014 a použil také ustanovenie, ktoré nebol oprávnený aplikovať. Aplikácia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. súdom predstavuje retroaktívnu zmenu hmotnoprávneho postavenia účastníkov zmluvného vzťahu, ktorý existoval v deň podania žaloby. Toto postavenie bolo vymedzené tak, že na jednej strane je subjektívne právo dlžníka nebyť viazaný rozhodnutím na plnenie premlčaného práva, ak sa premlčania dovoľá, no na druhej strane veriteľ mal subjektívne právo na to, aby mu bolo priznané aj premlčané právo, ak sa dlžník premlčania nedovoľá. Uvedené subjektívne pozície však súd zmenil späť tak, že zbavil veriteľa práva na priznanie nároku, ak sa dlžník premlčania nedovoľá. Ustanovenie § 5b cit. zákona je len modifikáciou všeobecných ustanovení o premlčaní, pričom premlčanie je hmotnoprávny inštitút. Rozhodnutie súdu podľa právnej úpravy, ktorá bola zavedená a účinná 01.05.2014 v konaní, ktoré začalo pred jej účinnosťou, je preto retroaktívne a nezákonné. Žalobkyňa napadla postup súdu prvého stupňa aj z hľadiska porušenia princípu legitímneho očakávania a predvídateľnosti. V čase podania žaloby totiž žiadne ustanovenie o tom, že súd na premlčanie prihliadne aj bez námietky dlžníka neplatilo, a teda žalobkyňa ho nemala ako predvídať. Na základe uvedeného žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, alebo aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril vedľajší účastník, ktorý vzniesol námietku premlčania a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

V prejednávanej veci súd žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala 2.605,35 eura s príslušenstvom zamietol. Medzi účastníkmi nebolo sporným, že ide o spotrebiteľský právny vzťah, pretože žalobkyňa uplatňuje svoje nároky zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č 8100001386 z 20.07.2007, ktorú uzatvorila so žalovanými 1) a 2) ako fyzickými osobami nepodnikateľmi.

Žalobkyňa v odvolaní namietala, že súd prvého stupňa nemal aplikovať § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý oprávňuje súdy aj bez návrhu skúmať otázku premlčania uplatneného nároku, pretože žaloba bola podaná pred účinnosťou uvedeného ustanovenia zákona.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo v danej veci posúdiť, či súd prvého stupňa postupoval správne, keď žalobu žalobkyne zamietol z dôvodu, že si nárok uplatnila po uplynutí premlčacej lehoty.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ktorý nadobudol účinnosť 01.05.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

V preskúmvanej veci je zřejmé, že prvostupňový súd ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný vziať na zreteľ § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa a prihliadnúť tak na zákonný dôvod, ktorý bránil priznať plnenie požadované žalobou. Citované ustanovenie nadobudlo účinnosť 01.05.2014 a právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenia. To znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje (procesný) postup orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (ktorým je aj súd), má teda charakter procesnoprávny a to bez ohľadu na to, že je obsiahnuté v hmotnoprávnom predpise. Táto norma neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia o časovej pôsobnosti novely, ktorá ju zaviedla, musí platiť pravidlo jej okamžitej

aplikovateľnosti. Ak platí, že ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim jej aplikácie, má súd prihliadať na premlčanie ex offo vo všetkých, aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich pod hypotézu tejto právnej normy. Vzhľadom na uvedené prvostupňový súd, ktorý vo veci rozsudkom rozhodol v tejto veci po účinnosti novelizovaného znenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, správne ex offo citované ustanovenie zohľadnil a v konaní aplikoval.

Tieto právne závery potvrdil Krajský súd v Trnave už vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. sp. zn. 23Co/550/2014 z 21.09.2015, 23Co/775/2014 zo 07.12.2015, 23Co/28/2015 z 05.10.2015, 23Co/29/2015 z 05.10.2015, 23Co/51/2015 z 05.10.2015, 23Co/92/2015 z 05.10.2015, 23Co/155/2015 z 19.10.2015, 23Co/157/2015 z 19.10.2015). Odvolací súd tiež poukazuje na rovnaké právne závery, ktoré zaujal Najvyšší súd SR napr. v rozhodnutiach sp. zn. 3 MCdo 14/2014 z 21.04.2015, 8 MCdo 13/2014 z 21.05.2015 a 4 MCdo 17/2014 z 26.11.2015. Odvolací súd preto odkazuje aj na právne závery v cit. rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, ktoré sú všeobecne dostupné, a preto ich preberá do tohto odôvodnenia, pričom ich ústavnú udržateľnosť potvrdil už aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. II. ÚS 729/2015 zo 04.11.2015, ktorým odmietol sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú.

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

V odvolacom konaní úspešným žalovaným 1) a 2) vzniklo podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania. Náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnili a ani im žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto im odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Vedľajšiemu účastníkovi odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože z jeho strany nešlo o účelné uplatňovanie alebo bránenie práva podľa § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p., s ohľadom na skutočnosť, že jeho podania (oznámenie o vstupe do konania a vyjadrenie k odvolaniu) mali formulárový charakter a ochrana práv žalovaných ako spotrebiteľov bola v prejednávanej veci s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie zabezpečená ex offo súdom.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.